

بررسی رابطه تعارض با میزان نشاط در معلمین ورزش شهرستان ساری

فرزانه محبوبی^۱، فرزاد فرزاد^۲، مهدی محمدی نژاد^۳

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، دانشگاه مازندران

^۲ استادیار دانشگاه مازندران، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی

^۳ استادیار دانشگاه فردوسی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی

چکیده

هدف این پژوهش بررسی رابطه تعارض با میزان نشاط در معلمین ورزش شهرستان ساری بود. نمونه آماری این تحقیق را ۱۶۰ نفر از دبیران ورزش شهرستان ساری تشکیل دادند. روش انجام تحقیق توصیفی و از نوع پیمایشی بود که با استفاده از یک پرسشنامه استاندارد که روایی آن مورد تایید قرار گرفته انجام شد. تجزیه و تحلیل داده های تحقیق با استفاده از روش های آماری (آزمون کالموگراف اسمیرنف، آزمون یومن ویتنی و آزمون کروسکال والیس) انجام گرفت. نتایج پژوهش نشان داد که بین تعارض و نشاط دبیران ورزش رابطه وجود دارد و از میان ابعاد پرسشنامه سبک های مدیریت تعارض، سبک تشریک مساعی بالاترین میانگین را میان ابعاد سبک های مدیریت تعارض و سبک احتراز دارای پایین ترین میانگین را در میان سبک های مدیریت تعارض را در دبیران ورزش شهرستان ساری می باشد.

واژه های کلیدی: تعارض، نشاط، دبیران ورزش

۱- مقدمه

آموزش و پرورش اصلی ترین ارگان تعلیم و تربیت کشور است. معلمان به عنوان اصلی ترین نیروی انسانی تاثیر گذار بر دانش آموزان در تربیت محسوب می شوند نشاط یک مفهوم جدید روانشناسی است. نشاط یک هیجان مثبت است که حاوی سه عنصر اساسی لذت، خرسندی و رضایت از زندگی است. آدم با نشاط کسی است که اولاً تقریباً از تمام فعالیت‌های خود لذت ببرد، ثانیاً در اکثر اوقات راضی و خرسند به نظر می رسد و ثالثاً از فرایند زندگی خویش راضی است (۱). شادی، بودن در حالت خوشحالی و سرور با دیگر هیجان‌ات مثبت، رضایت از زندگی و فقدان افسردگی و دیگر عواطف منفی است. شادی جنبه ای از عواطف انسانی است که دارای جنبه ها و تجلیات مختلف فردی، اجتماعی، روانی-جسمانی و شناختی- عاطفی می‌باشد. با توجه به تعریف، نشاط به عنوان یکی از مهمترین نیازهای روانی بشر، به دلیل تاثیرات عمده ای که بر شکل گیری شخصیت آدمی و در یک کلام مجموعه زندگی انسان دارد. از مهمترین نکاتی که در این زمینه مطرح است، چگونگی حصول نشاط، تقویت آن و عوامل تاثیر گذار بر دستیابی به این نیاز حیاتی است. داشتن شادی و خلق و خوی خوب پیامدهای کاربردی و عملی در زندگی و عملکرد شغلی فرد دارد. فعالیت فرد را بر می انگیزد، بر آگاهی او می افزاید، خلاقیت وی را تقویت می کند و روابط اجتماعی وی را تسهیل می‌نماید، شادی و آرامش روحی زمینه های باروری خرد و اندیشه را بوجود می آورد (۲). پژوهشها نشان میدهد که عزت نفس و تعارض نقش از جمله عوامل تاثیر گذار بر این پدیده روانی میباشد.

عزت نفس ارزیابی کلی از ارزش هر فرد بوده و میزان آگاهی افراد از توانایی، اهمیت و ارزشمند بودن آنها بر اساس تجربیات گذشته محسوب می‌شود. عزت نفس کاری، سطح خود آگاهی شخص را برای انجام وظایف نشان می‌دهد. افراد برای وظایفی که غالباً انجام می‌دهند یا وظایفی که برای زندگی آنان دارای اهمیت است، سطوح مختلفی از عزت نفس را بدست می آورند. معمولاً کارکنانی که دارای عزت نفس کاری بالایی هستند، در مقایسه با افرادی که عزت نفس کاری کمتری دارند بهتر کار می‌کنند و از شغلشان راضی تر هستند (۳). افراد شاد دارای عزت نفس بالا، روابط دوستانه محکم و اعتقادات مذهبی معنادار هستند (۴). رابطه بین عزت نفس و نشاط به حدی است که وارت (۲۰۰۱) عزت نفس را اساسی ترین عامل نشاط میدانند و ویلسون (۱۹۶۷) گزارش کرده است که عزت نفس یکی از مهمترین پیش بینی کننده های شادی است. اهمیت عزت نفس در ایجاد نشاط به حدی است که برخی از صاحب نظران و پژوهشگران روانشناسی شادی، از جمله آرچیل (۲۰۰۱) آن را جزء جدایی ناپذیر نشاط می‌دانند. شباهت زیاد پرسشنامه های سنجش شادی و پرسشنامه های سنجش عزت نفس گواهی بر این ادعاست (۵).

تعارض فراگردی است که در آن یک طرف در می یابد که منافع وی با مخالفت یا واکنش منفی طرف دیگر مواجه گردیده است. تعارض از دیدگاه تامپسون عبارت است از هر رفتاری است که از سوی اعضای یک سازمان به منظور مخالفت با سایر اعضا ابراز می شود تعارض نام دارد (۶). تعارض جنبه اجتناب ناپذیر زندگی روزمره انسان هاست. فراگیری راهبردهای مدیریت تعارض، برای بهبود انطباق و بهره گیری از این تغییرات و تحولات یک سرمایه گذاری حیاتی برای فرد، خانواده و سازمان محسوب می‌شود (۷).

با توجه به گسترده‌گی ورزش در سراسر کشور و تدوین برنامه هایی از قبیل: کمک به بهبود زندگی، تامین، تقویت، سلامت، نشاط و توانمندیهای دبیران ورزش، کمک به آمادگی جسمانی و روحی آنها، افزایش سطح سلامت جسمی و روحی و فراهم

¹ Wart

² Wilson

³ Argyle

نمودن زمینه مناسب جهت شکوفا شدن استعداد های بالقوه و ارتقاء عزت نفس آنها و درک راهبردهای مدیریت تعارض، پرداختن به مباحث مهم مدیریت و روانشناسی ورزش از اهمیت قابل توجه ای برخوردار می باشد(۸). سه متغیر نشاط، عزت نفس، تعارض در دبیران ورزش نقش بسزایی دارد از قبیل:

نشاط باعث افزایش توانایی دبیران برای کار بیشتر می شود، همچنین کار گروهی در سازمان را بهبود می بخشد. ایجاد نگرش مثبت، انعطاف- پذیری و خلاقیت در محیط کار، افزایش صمیمیت و حسن عزت نفس و تسهیل ارتباطات بین کارکنان و افزایش یادگیری می شود.

عزت نفس باعث می شود همه افراد، صرف نظر از سن، جنسیت، زمینه فرهنگی، جهت و نوع کاری که در زندگی دارند، نیازمند عزت نفس هستند. عزت نفس واقعاً بر همه سطوح زندگی اثر می گذارد. در حقیقت بررسی های گوناگون روان شناسی حاکی از آن است که چنانچه نیاز به عزت نفس ارضا نشود، نیازهای گسترده تر نظیر نیاز به آفریدن پیشرفت و یا درک استعداد بالقوه محدود می ماند(۹).

راهبردهای تعارض باعث کیفیت تصمیمات یا راه حلها را در دبیران ورزش بهبود ببخشد، موجب ابتکار عمل، نوآوری و خلاقیت در بین دبیران ورزش شود، مایه کنجکاوی و تشدید علاقه اعضای گروه به یکدیگر شود، موجب حل مسائل و کاهش فشارهای روانی و تنشهای درون فردی در بین افراد شود. (۱۰)

با توجه به تعاریف و مفاهیم ارائه شده، در این تحقیق سعی شده است رابطه تعارض نقش و عزت نفس و نشاط که از عوامل موثر بر بازدهی و کارایی دبیران آموزش و پرورش هستند، مورد بررسی قرار گیرد.

روش شناسی پژوهش

روش مورد استفاده در این تحقیق، توصیفی پیمایشی با استفاده از پرسشنامه به روش توزیع میدانی است. جامعه آماری این تحقیق را کلیه دبیران ورزش شهرستان ساری تشکیل داده است که تعداد دبیران ورزش شهرستان ساری ۱۶۰ نفر بوده است که در کل ۱۶۰ پرسشنامه پخش شد، و در نهایت ۱۵۳ پرسشنامه قابلیت تجزیه و تحلیل را داشتند. و به پرسشنامه ای که توسط اساتید امر روایی آن تأیید شده بود، پاسخ دادند. در این پرسشنامه تعارض و نشاط دبیران اندازه گیری می شود، که پرسشنامه تعارض از پرسش نامه پیش ساخته و استاندارد شده تعارض که دارای ۳۰ پرسش بود استفاده گردید که در ۵ قالب تشریح مساعی، مصالحه، احتراز، مدارا، تسلط طراحی شده است که سوالات ۱، ۵، ۸، ۱۱، ۱۹ مربوط به سبک تشریح مساعی، سوالات ۴، ۶، ۹، ۱۳، ۱۶، ۲۰، ۲۱ مربوط به سبک مصالحه، سوالات ۲، ۷، ۱۲، ۲۳، ۲۴، ۲۸ مربوط به سبک احتراز، سوالات ۱۴، ۱۵، ۲۵، ۲۷، ۲۹ مربوط به سبک مدارا و سوالات ۳، ۱۰، ۱۷، ۱۸، ۲۲، ۲۶، ۳۰ مربوط به سبک تسلط می باشد و پاسخ به این پرسشنامه بصورت همیشه، معمولاً، گاهی، به ندرت، هرگز میباشد و این گزینه ها از ۱ تا ۵ نمره اختصاص داده شده به طوری که گزینه همیشه نمره ۵ و گزینه هرگز نمره ۱ را به خود اختصاص داد و پرسشنامه نشاط از پرسش نامه نشاط آکسفورد که دارای ۲۹ سوال است، استفاده شد که در ۵ قالب رضایت از زندگی، حرمت خود، بهزیستی فاعلی، رضایت خاطر و خلق مثبت طراحی شده است و پاسخ به این پرسشنامه بصورت کاملاً موافقم، موافقم، تا حدودی موافقم، تا حدودی مخالفم، مخالفم و کاملاً مخالفم می باشد و این گزینه ها از ۱ تا ۶ نمره اختصاص داده شده به طوری که گزینه کاملاً موافقم نمره ۶ و گزینه کاملاً مخالفم نمره ۱ را به خود اختصاص داد.

برای تعیین روایی پرسشنامه تحقیق از راهنمایی های چند تن از اساتید صاحب نظر در علم مدیریت ورزشی استفاده شد و برای تعیین پایایی پرسشنامه از شاخصی پایایی درونی (ضریب آلفا کرونباخ) بر روی ۳۰ نفر در یک مطالعه مقدماتی استفاده شده است. با استفاده از آلفا کرونباخ پایایی درونی پرسشنامه‌ها محاسبه گردید که نتایج آن در جدول شماره (۱) آمده است. ضریب بدست آمده از پرسشنامه‌ها در جدول شماره (۱)، نشان دهنده پایایی بالا و قابل قبول می‌باشد و در تحلیل داده‌ها روش‌های آماری با توجه به نوع تحقیق، اهداف و فرضیه‌های تحقیق تعیین می‌گردد. از امار توصیفی نظیر میانگین، حداقل، حداکثر، فراوانی، درصد و انحراف استاندارد برای توصیف متغیرها در جامعه تحقیق استفاده شده است. در سطح آمار استنباطی از تکنیک آماری KS برای تعیین وضعیت طبیعی بودن داده‌ها استفاده می‌شود. با توجه به سطح معناداری آزمون کالموگراف اسمیرنوف از ضریب همبستگی اسپیرمن برای به آزمون گذاشتن فرضیه‌های تحقیق در سطح معناداری $\alpha = 0/05$ استفاده می‌شود. ضمناً برای پیش‌بینی وضعیت متغیره ملاک از روی متغیرهای پیش بین از رگرسیون چند متغیره نیز استفاده می‌شود. هر یک از فرضیه‌های تحقیق با روشهای آماری استنباطی وبا استفاده از نرم افزار SPSS ۱۵ آزمون می‌شود.

یافته ها

نتایج این پژوهش در جدول های شماره ۲ تا آمده است.

همانطور که در جدول (۲) و نمودار (۱) ملاحظه می‌گردد، از میان ابعاد پرسشنامه سبک‌های مدیریت تعارض، سبک تشریک مساعی بالاترین میانگین را میان ابعاد سبک‌های مدیریت تعارض و سبک احتراز دارای پایین ترین میانگین را در میان سبک‌های مدیریت تعارض را در دبیران ورزش شهرستان ساری می‌باشد. به عبارت دیگر دبیران در مواجهه با شرایط تعارضی و حل تعارضات از سبک‌های مدیریت تعارض به ترتیب از سبک تشریک مساعی، مصالحه، مدارا، تسلط و احتراز استفاده می‌نمایند. همانطور که در جدول (۳) و نمودار (۲) ملاحظه می‌گردد، از میان ابعاد پرسشنامه نشاط، مولفه رضایت از زندگی بالاترین میانگین را میان ابعاد نشاط و مولفه بهزیستی فاعلی دارای پایین ترین میانگین را در میان ابعاد مولفه نشاط در میان دبیران ورزش شهرستان ساری می‌باشد. مولفه‌های رضایت از زندگی، حرمت خود، بهزیستی فاعلی، خلق مثبت و رضایت خاطر دارای نمرات بالاتر از میانگین (۳/۵) بوده و می‌توان وضعیت این مولفه‌ها را در دبیران ورزش شهر ساری بالاتر از متوسط ارزیابی کرد. همچنین نمره کل نشاط در دبیران ورزش شهر ساری ۴/۳۶ از نمره کل ۶ بدست آمد که نشان دهنده بالاتر از میانگین (نمره ۳/۵) بودن نشاط در بین دبیران ورزش می‌باشد.

همانطور که در جدول (۴) ملاحظه می‌گردد؛ باتوجه به ضرایب همبستگی اسپیرمن و سطح معناداری؛ فرض صفر رد و فرض تحقیق تایید می‌گردد. بنابراین بین تعارض با نشاط دبیران ورزش شهرستان ساری رابطه معناداری وجود دارد.

بحث و نتیجه گیری

بین تعارض با نشاط دبیران ورزش شهرستان ساری رابطه معناداری وجود دارد، از این نتیجه گیری چنین بر می آید که هر چه دبیران از نشاط بیشتری برخوردار باشند در درک و انتخاب راهبردهای مدیریت تعارض موفق تر هستند و با توجه به نتایج تحقیق میر شاه جعفری (۱۳۸۱) (۱۱)، غفاری و همکاران (۱۳۸۶) (۱۲) که بیان می‌کنند عواملی مانند عزت نفس بر نشاط فرد مؤثر هستند و بالعکس می‌توان بر این نتیجه گیری تأکید کرد. و همچنین بین تعارض نقش و عملکرد ورزشی در دانشجویان

ورزشکار رابطه ی منفی وجود دارد که این رابطه در ورزشکاران گروهی از ورزشکاران انفرادی بیشتر بوده است که با تحقیق ابوالقاسمی و همکاران (۱۳۸۵) (۱۳)، حسین درگاهی و همکاران (۱۳۸۷) (۱۰) همسو است.

جدول ۱- ضرایب آلفای کرونباخ و عزت نفس، نشاط، مدیریت تعارض

شاخص ها	تعداد سوالات	آلفا کرونباخ
عزت نفس	۱۰	۰/۸۱۲
نشاط	۲۹	۰/۹۲۸
مدیریت تعارض	۳۰	۰/۸۷۱

جدول ۲- آمار توصیفی پرسشنامه سبک های مدیریت تعارض در دبیران ورزش شهرستان ساری

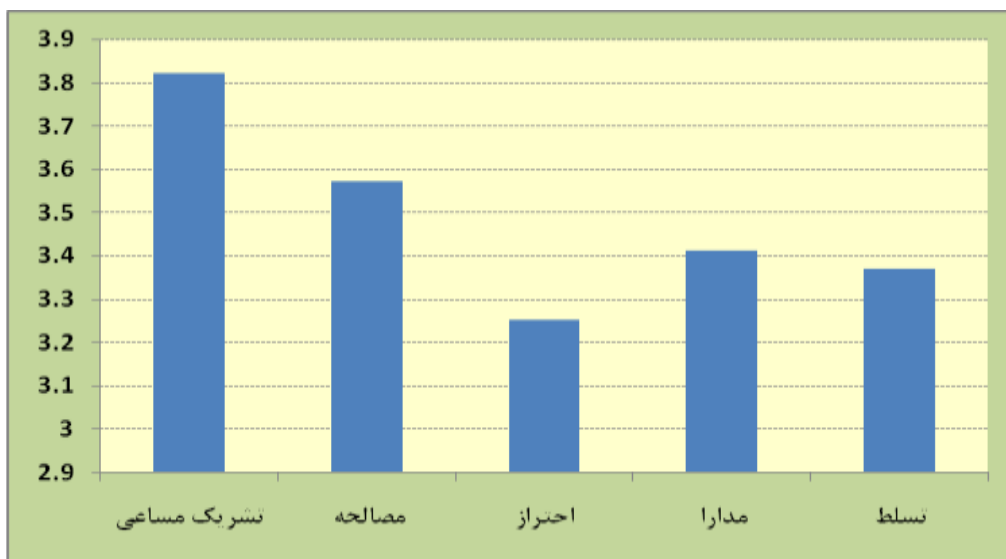
حداکثر	حداقل	انحراف استاندارد	میانگین	تعداد	ابعاد پرسشنامه مدیریت تعارض
۵	۲/۲۰	۰/۵۵	۳/۸۲	۱۵۲	تشریک مساعی
۵	۲/۲۹	۰/۵۱	۳/۵۷	۱۵۳	مصالحه
۵	۱/۵۰	۰/۶۰	۳/۲۵	۱۵۳	احتراز
۵	۱/۶۰	۰/۶۵	۳/۴۱	۱۵۳	مدارا
۴/۸۶	۱/۲۹	۰/۶۶	۳/۳۷	۱۵۲	تسلط
۴/۹۰	۲/۱۷	۰/۴۵	۳/۴۷	۱۵۱	تعارض

جدول ۳- آمار توصیفی پرسشنامه نشاط و ابعاد آن در دبیران ورزش شهرستان ساری

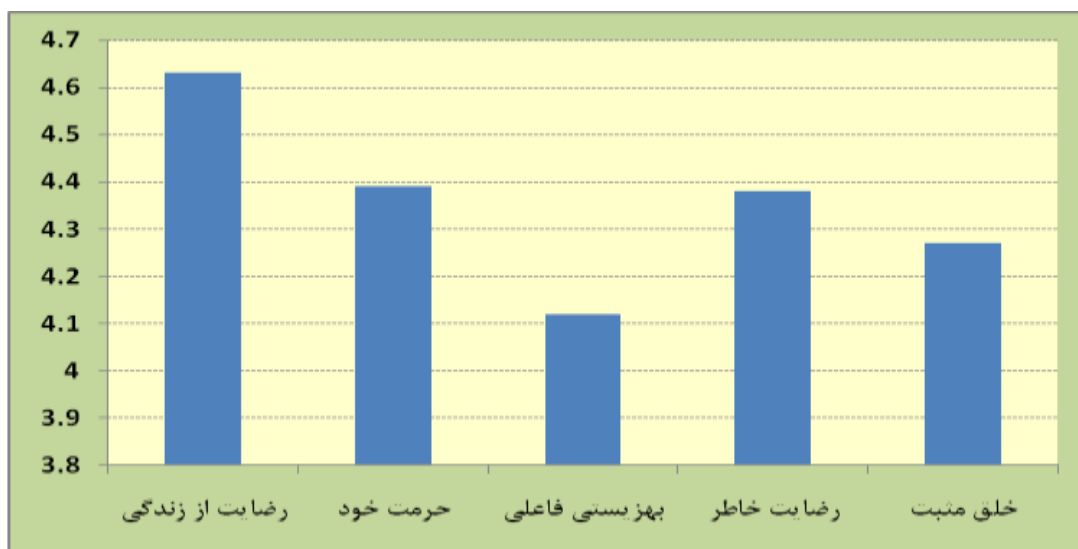
حداکثر	حداقل	انحراف استاندارد	میانگین	تعداد	ابعاد پرسشنامه نشاط
۶	۲/۳۸	۰/۷۰	۴/۶۳	۱۵۲	رضایت از زندگی
۶	۲/۵۷	۰/۶۷	۴/۳۹	۱۵۳	حرمت خود
۵/۸	۱/۸	۰/۸۴	۴/۱۲	۱۵۳	بهزیستی فاعلی
۶	۲/۷۵	۰/۶۸	۴/۳۸	۱۵۳	رضایت خاطر
۶	۲	۰/۷۷	۴/۲۷	۱۵۳	خلق مثبت
۵/۷۹	۲/۴۱	۰/۶۱	۴/۱۲	۱۵۲	نمره کل نشاط

جدول ۴ - ارتباط بین تعارض با نشاط دبیران ورزش شهرستان ساری

متغیر	آماره	نشاط
تعارض	ضریب همبستگی اسپیرمن	۰/۵۱۲
	سطح معناداری	۰/۰۰۰۱
	تعداد	۱۵۱

نمودار ۱- میانگین توصیفی ابعاد پرسشنامه سبک‌های مدیریت تعارض در دبیران ورزش شهرستان ساری

نمودار ۲- میانگین توصیفی ابعاد پرسشنامه نشاط در دبیران ورزش شهرستان ساری

منابع

- ۱- الیاسی، محمدحسین؛ "روانشناسی شادی و نشاط" ۱۳۸۲. نشریه پیام مشاور. دانشگاه امام حسین(ع). مهر:ش ۳۱: ۴-۶.
- ۲- مظفر، ح ۱۳۷۹، "اثر نشاط روحی بر شکوفایی خرد"، تربیت، شماره ۷، ص ۱۵-۱۲
- ۳- سعادت سعید ۱۳۸۴. "بهبود نگرش و عزت نفس سازمانی". نشریه داخلی مجتمع فنی تهران سال پنجم- ش ۵۲
- 4- Myers, DG, (1996), Close relationships and quality of life. In Kahneman, D, Diener, E. & Schwarz, N. (Eds.), Well-Being: The Foundation of Hedonic (pp 374- 391) New York: Russell Sage.
- 5- Wilson, W. (1967). Correlates of avowed happiness. Psychological Bulletin, 67, 294-306.
- 6- Soltani I. (1998) personal conflict in organization, Tadbir, No.83.:33.
- ۷- ترابی، امین، اکبری فیض الله، عرب، محمد- ۱۳۸۷ "راهبردهای مدیریت تعارض در بین مدیران بیمارستان‌های استان لرستان"، مجله پژوهشی حکیم، شماره دوم، دوره یازدهم، تابستان.
- ۸- هادی، فانهی، (۱۳۹۰). "رابطه بین سبک رهبری مربیان و اضطراب رقابتی ورزشکاران شرکت کننده در دهمین المپیاد فرهنگی ورزشی دانشجویان دختر و پسر دانشگاهها و موسسات آموزش عالی سراسر کشور" پایان نامه ی کارشناسی ارشد، دانشگاه مازندران.
- ۹- برماس، حامد- ۱۳۸۳ "مقایسه میزان عزت نفس و سبکهای اسنادی در دو گروه از نوجوانان غیر معتاد و معتاد" فصلنامه اعتیاد پژوهی، سال دوم، شماره شش، بهار ص ۱-۲.
- ۱۰- درگاهی حسین، موسوی سید محمد هادی، فراهانی سمانه عراقیه، شهام گلسا- ۱۳۸۷ "مدیریت تعارض و راهبردهای مرتبط" مجله دانشکده پیرا پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران، دوره ۲ شماره ۱ و ۲، بهار و تابستان، صفحه ۶۳-۷۲.
- ۱۱- میر شاه جعفری، ابراهیم؛ ۱۳۸۱ "نشاط و عوامل موثر بر آن" تازه های علوم شناختی، سال ۴، شماره ۳.
- ۱۲- غفاری فاطمه، فتوکیان زهرا، مظلوم سید زهرا- ۱۳۸۶ "تاثیر برنامه ورزشی منظم گروهی بر عزت نفس دانشجویان پرستاری"، مجله دانشگاه بابل، شماره ۱، دوره نهم، فروردین-اردیبهشت، ص ۵۲-۵۷.
- ۱۳- ابوالقاسمی عباس، کیامرثی عباس، آریا پوران سعید، درتاج فریبرز- ۱۳۸۵ "بررسی ارتباط ابهام نقش، تعارض نقش و اضطراب رقابتی با عملکرد ورزشی و پیشرفت تحصیلی دانشجویان ورزشکار" مجله فصلنامه پژوهش و برنامه ریزی در آموزش عالی، شماره ۲، دوره ۱۲، تابستان، ص ۳۹-۵۳.

The Relationship Between Role Conflict, Self-Esteem and Happiness in Sari's Sports Teachers

Farzan, F.¹; Mahboobi, S. F.²; Mohamadi nejad. M.³

¹*Sport Management lecturer in University of Mazandaran (PhD)*

²*MA sport Management student in University of Mazandaran*

³*Sport Management lecturer in Ferdowsi University (PhD)*

Abstract

This study investigated the relationship between role conflict and self-esteem levels, with happiness amount in the Sari's city teachers. Sample survey was including 160 sports teachers in Sari. Research method was descriptive- survey and using a standardized questionnaire that had been approved its validity. Research data analysis was performed using statistical methods (Kolmogorov Smirnov test, Kruskal-Wallis test and U Mann Whitney test). Results showed that there is a relationship between conflict and the joy of sports editors and the dimensions of conflict management styles questionnaire, collaboration style having the highest average among conflict management styles and avoid style having the lowest average among conflict management styles in Sari city is sports teachers.

Key words: Conflict, Happiness, Sports Teachers.
